

Pozdrav nadbiskupa Marina Barišića patrijarhu Srpske pravoslavne Crkve Irineju u splitskoj katedrali (20.08.2015.)

(Transkript)

Kako je lijepo i ugodno kada se braća susretnu, sastanu!

Vaša Svetosti,

Čast mi je da Vas mogu danas pozdraviti, Vas i Vašu cijenjenu pratnju, braću u episkopatu, u ovoj starodrevnoj našoj katedrali koja je posvećena Uznesenju Blažene Djevice Marije i sv. Dujmu.

Ovo je najstarija katedrala na svijetu, nekoć je bio mauzolej cara Dioklecijana koji je nakon Milanskog edikata 313. i slobode pretvoren u katedralu, u hram Božji.

Ova katedrala ima u sebi jednu duboku i bogatu memoriju, sadrži u sebi memoriju, i svjetsku i univerzalnu i lokalnu. Ovo je doista jedan arhiv. Možete zamisliti mene kada slavim ovdje Božić. S kojim osjećajima ga čovjek može slaviti.

Ovdje je jedan čovjek želio postati Bog, proglasiti se božanstvom, Dioklecijan. To je projekt koji ne može uspjeti, ni jučer, ni danas. A ipak taj je projekt moguć jer je sam Bog radi nas i našega spasenja postao čovjekom. Moguće je da čovjek postane Bog, ali s Bogom.

Ovdje slaviti Uskrs je nešto tajanstveno. Najveći progonitelj kršćanstva, pobjednik, postao je poražen, a onaj koji je poražen, ubijen i mučen, biskup Dujam, on je postao pobjednik, njega slavimo, ali zahvaljujući križu i uskrsnuću Gospodinovu.

Imajući sve ove povijesne dimenzije u vidu, papa Ivan Pavao II., danas sveti, kada je došao prvi put u Split 1998., s pažnjom je promatrao i gledao te čitavu povijest sažeo u jednu rečenicu: "Povijest ovdje nije šutjela." Nije rekao koja povijest. Jasno Dioklecijanova povijest moći, nasilja i zarobljavanja, to je govorilo jako u ono vrijeme.

Ali povijest koja ovdje nije šutjela to je povijest svjedočenja, povijest slobode, ljudskosti, mira i praštanja. Svjedok je ove povijesti bio naš sv. Dujam.

Kad god zašuti ova povijest, nije dobro. Onda se stvaraju bajkovite politike, zemaljska carstva, kraljevstva koje unose nemir, puno boli, patnja i rana. Nažalost, to se događalo i kroz tu našu bližu i daljnju povijest. I potrebno je da progovori ova povijest.

Nažalost, nekad su, može se reći i u našim krugovima, neki članovi Crkve ovu povijest svjedočku, povijest Kristova kraljevstva ušutkivali.

Potrebno je danas da progovori ova povijest u našim srcima, u našim odnosima. To nam je zajednički jezik, posebno nama kršćanima.

Imamo puno toga zajedničkog, zajednička nam je tisućljetna povijest, tradicija. Temelj nam je zajednički: Isus Krist! Zajednički su nam sv. Dujam i toliki sveci Istoka i Zapada koje je mučenicima učinio car Dioklecijan.

Zajednički nam je i danas u ovom velikom trenutku On Gospodin Isus Krist! Ja bih rekao da nas puno toga povezuje, malo je onoga što nas razlikuje, a to je nekako prevagnulo. Kako ovo bitno staviti u središte da nam Gospodin Isusa Krist doista bude sve?

Vjerujem da ćemo na ovom putu sazrijevanja kao ljudi, vjernika i Crkve otkriti ovo bogatstvo. Jer Krist nam je jučer i danas i uvijek.

Željeli bismo doista da nekako progovorimo onom poviješću koja ovdje nije u ono vrijeme šutjela nego govorila.

Vjerujem da nam je svima do toga stalo. I naši naglasci i naše nakane daju glasnost ovoj riječi. Hvala Bogu da je to tako.

Želio bih da i ovaj današnji Vaš susret, milosni susret, bude poticaj na tom putu ovoga govora, suradnje, otvaranja, zajedničkog evanđeoskog govora, posebno nas pastira koji smo odgovorni za naše Crkve i za naš narod.

Vjerujem da je ta odgovornost prisutna kod svih nas. Potrebni su nam susreti, češći susret da na svoj način vidimo da smo isto, da smo jedni, da smo na istom putu.

Kao predsjednik komisije Hrvatske biskupske konferencije za odnose sa Srpskom pravoslavnom Crkvom želio bih da ovim danom progovori ta komisija, progovori u susretima, da vidimo naše odnose pastoralne, ljudske, probleme na terenu.

Drago mi je vidjeti da nas naši vjernici katkada pretječu. Vjerojatno ste i vi vidjeli da ljudi žive u sredinama zajedno: katolici, pravoslavni, da se prihvaćaju ljudski i kršćanski, drže svoje, a cijene tuđe. Vjerujem da ovo preticanje može biti i poticaj nama na tom putu one želje Kristove da bude jedna Crkva.

Ona se sigurno ne ostvaruje politikom, diplomacijom, nekim tehničkim sredstvima. Zajedništvo je plod Duha Svetoga, ovisi o Duhu Svetomu, ne o nama. Ali ga mi nažalost možemo u tome spriječiti. Možemo biti zapreka na tom putu ostvarenja zajedništva Crkve Kristove.

To se zajedništvo dogodilo i događa. Vjerujem da su svjedoci i mučenici već na svoj način svjedoci toga zajedništva. Ne samo prvih stoljeća i prvog tisućljeća, nego i današnji mučenici 20. st., želio bih da nam i oni doista postanu most povezivanja na tom našem putu ostvarenja Kristove želje jedne Crkve.

Vaša svetosti, drago mi je da Vas mogu pozdraviti ovdje u ovoj starodrevnoj crkvi, i na mjestima koja znače i za Crkvu Istoka i za Crkvu Zapada. Ovdje nas takoreći povezuje

Dioklecijan, ali ne bih želio da nas povezuje njegov govor, njegova riječ i logika nego bih želio da nas više povezuje ovo evanđeosko.

I ako bih mogao tako reći, ne bih želio da me netko pogrešno razumije: nekako bi bilo potrebno da katolici postanu više pravoslavci, a pravoslavci da postanu više katolici, jasno u onom izvornom smislu ortodoksije i katoliciteta.

Neka nas milost Božja i ljubav Božja i snaga Duha Svetoga ohrabri i učini nas svjedocima one povijesti, koja ne šuti, nego gradi ovdje u našim odnosima kraljevstvo Božje.

Dobro došli i Bog Vas blagoslovio!